

Co-funded by
the European Union

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ГІДНОСТІ
ДИТИНИ: ПРОТИДІЯ
НАСИЛЬНИЦЬКИМ МЕТОДАМ
ВИХОВАННЯ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

24-25 квітня 2025 року

Одеса

2025

Оргкомітет конференції:

Давиденко В'ячеслав, ректор Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, полковник поліції;

Корнієнко Максим, проректор університету, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції;

Беляк Ольга, директор КЗ «Одеський фаховий педагогічний коледж», кандидат педагогічних наук, доцент, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;

Домброван Наталія Василівна, начальник відділу організації наукової роботи ОДУВС, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції;

Ковальова Олена Володимирівна, професор кафедри адміністративної діяльності поліції, кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник, майор поліції;

Матвєєва Лілія Георгіївна, завідувач кафедри загальноправових дисциплін, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції;

Пальшков Костянтин Євгенович, професор кафедри загальноправових дисциплін, кандидат політичних наук, доцент;

Пишна Алла Георгіївна, завідувач кафедри адміністративної діяльності поліції, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції;

Харченко Наталія Михайлівна, практичний психолог, кандидат психологічних наук.

Статті друкуються в авторському варіанті. Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво перевищували запропоновані обсяги.

Забезпечення принципу гідності дитини : протидія насильницьким методам виховання : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 24-25 квітня 2025 р.). – Одеса : ОДУВС, 2025. – 214 с.

Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.

САЙТ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВПЛИВ КОНФЛІКТІВ У СІМ'Ї НА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ДИТИНИ

КАЩИНА Ілона

*студентка 3 курсу 4 групи
відділення підготовки студентів денної форми навчання
Інституту права та безпеки спеціальності 081 «Право»
Одеського державного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **СЕРЕДНИЦЬКА Інга**
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Інституту права та безпеки
Одеського державного університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент*

Сімейні конфлікти залишаються актуальною проблемою сучасності. Люди часто не бажають або не здатні зрозуміти один одного, що стає причиною виникнення суперечок, за якими нерідко змушені спостерігати діти. Такі ситуації негативно впливають не лише на стосунки між батьками, а й на формування та розвиток дітей.

Відповідно до статті 11 Закону України «Про охорону дитинства» сім'я є природним середовищем для фізичного, духовного, інтелектуального, культурного, соціального розвитку дитини, її матеріального забезпечення і несе відповідальність за створення належних умов для цього [1].

Згідно зі статтею 12 цього ж Закону за батьками або особами, які їх замінюють, закріплено обов'язок виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці [2].

Не рідко батьки навіть не помічають як їхні конфлікти, свідком яких стає дитина негативно впливають на її розвиток, емоційний стан і сприйняття сім'ї загалом, а також на формування уявлень про міжособистісні стосунки.

Що ж таке конфлікт і які реакції він викликає в дітей? Конфлікт – це зіткнення різно-спрямованих цілей, інтересів, позицій, думок та поглядів окремих індивідів чи груп. Насамперед, конфлікт ґрунтується на суперечностях, зумовлених протилежними позиціями сторін або різними цілями чи засобами їх досягнення, а також незбіганням інтересів, бажань, прагнень індивідів тощо. Зазвичай конфлікт виникає, коли одна зі сторін починає діяти, ігноруючи інтереси іншої [3, с.3].

Одним із найсерйозніших чинників, що негативно впливають на виховання та особистісне формування дітей, є відмінності між чоловіком і дружиною у поглядах на життя та виховання дітей, розуміння обов'язків перед родиною та рівень відповідальності за стан сімейних справ.

Варто зазначити, що сімейні конфлікти можуть проявлятися по-різному, залежно від причин, що їх породжують, та відносин між членами родини. Ось кілька головних типів сімейних конфліктів:

☒ конфлікти через недостатнє слухання - одним з найчастіших джерел конфліктів є неефективне спілкування, коли один або кілька членів родини не приділяють уваги почуттям чи думкам інших;

☒ спори через фінансові проблеми - такі конфлікти можуть виникати через різні погляди на витрати, розподіл сімейними фінансами;

☒ конфлікти через непорозуміння - коли у людей відмінні позиції, думки та погляди, можуть виникати труднощі з взаємним розумінням одне одного.

Саме Кочетов А. та Верцинська Н. вважають, що уже в дошкільному віці внаслідок неправильного виховання в сім'ї виникають помилки в поведінці дитини: невміння гратися з однолітками, спілкуватися з ними, формується неправильне ставлення до старших і до самого себе. У їх основі є - невдачі в грі і трудових діях, що зароджують невпевненість у собі, образливість, впертість і навіть агресивність та озлобленість. Дефіцит успіху в грі і дефіцит спілкування ведуть до викривлення психічного розвитку [4, с.148].

На думку переважної більшості вчених, дисгармонія в подружніх стосунках створює несприятливе тло для емоційного розвитку дитини і може стати джерелом виникнення патологічних явищ у розвитку та становленні особистості дитини. Проблема взаєморозуміння, спілкування в сім'ї між подружжям, батьками і дітьми завжди розглядалася як одна з найважливіших передумов стабільності сім'ї, сімейного щастя і повноцінного виховання дітей [5, с.149].

Тож реакції дітей на сімейні конфлікти часто бувають непередбачуваними. Як зазначають численні дослідники: «спільними проявами є емоційні розлади — занепокоєння, підвищене збудження, порушення сну й апетиту, в результаті може почати формуватися не зовсім правильне уявлення про сім'ю та стосунки з оточенням загалом».

Підсумовуючи можна зазначити, що умовах сьогодення сімейні конфлікти становлять важливу соціально-психологічну проблему, суттєво впливаючи на розвиток дітей з психологічної точки зору. Незважаючи на закріплені законодавством обов'язки батьків щодо створення сприятливих умов для виховання дитини, конфліктні ситуації в сім'ї, навіть якщо вони не виникають із наміром, можуть викликати серйозні та тривалі негативні наслідки для емоційного стану, поведінки і формування особистості дитини.

Література:

1. Закон України «Про охорону дитинства»: від 26 квітня 2001р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 2402. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>.

2. Сімейний кодекс України: Закон України від 10 січня 2002 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 2947. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.

3. Олеся Ригель, Олександр Посацький: Психологічний аналіз чинників батьківсько-дитячих конфліктів. 2023.04.05. URL: <https://journals.dspu.in.ua/index.php/psychology/article/view/418>.

4. Чепур Марина. Вплив неправильних типів виховання у неблагополучній сім'ї на виникнення негативної поведінки у дітей. *Сучасна дошкільна освіта у наукових пошуках студентської молоді: матеріали II звітної вузівської науково-практичної конференції НДУ ім. М. Гоголя, 22.06.2022*.

Наукове видання

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ГІДНОСТІ ДИТИНИ: ПРОТИДІЯ НАСИЛЬНИЦЬКИМ МЕТОДАМ ВИХОВАННЯ

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

24-25 квітня 2025 року

Підп. до друку 24.06.2027" . Формат 60x84/16.
Друк" . Папір офсетний. Гарнітура Times.
Ум.-друк. арк. 14,7. Обл.-вид. арк. 15.2.
Наклад 60 прим.

Надруковано з готового оригінал-макет 0
Редакційно-видавничий відділ
Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса, вул. Успенська,1,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДП № 3507 від 25.06.2009